

Utkast 2015-03-07

Landsbygdsutveckling i Skåne

Bygdegårdarnas Riksförbund Skånedistriktets strategi för att medverka till att utveckla landsbygden i Skåne 2014-2020.

Bakgrund.

Bygdegårdsrörelsen i Landet..

Bygdegårdarnas Riksförbund organiserar föreningsdrivna allmänna samlingslokaler. Mer än 1400 bygdegårdar, bystugor eller liknade lokaler är idag anslutna till riksförbundet.

Riksförbundet leds av en förbundsstyrelse vald av ombud utsedda vid årsmöten i de 24 distrikten. Till förbundsstyrelsens hjälp finns ett litet kansli i Stockholm.

Riksförbundet bistår bygdegårdsföreningarna och distrikten med kunskap och kontaktytor inom ledarskap, värdskap, ekonomi, byggnation, lokalvård och underhåll, miljöanpassning, försäkringsfrågor, kulturverksamhet, konstnärlig utsmyckning, utbildning och information.

Bygdegården – den naturliga mötesplatsen – är en allmän samlingslokal öppen för alla och förvaltd av en ideell styrelse, utsedd på demokratiska grunder.

Bygdegården är en förutsättning för demokrati och medborgarinflytande.

I den färgsprakande palett av bygdegårdar som finns i Sverige – olika i arkitektur, verksamhet och namn – är det ändå alltid möjligt att identifiera bygdegårdens kännetecken:

- Är en allmän samlingslokal, tillkommen på bygdens initiativ och öppen att hyra.
- Välkomnar alla – alla med demokratisk värderingsgrund.
- Bärs av, i huvudsak, ideella insatser från människorna i bygden.
- Ger möjlighet till gemenskap och fest, kunskap och kultur.
- Ger människan möjligheter att växa och bygden möjligheter att utvecklas.

Bygdegårdsrörelsen är en folkrörelse i människors närmiljö och vardag.

- Bygdegårdsföreningarna drivs av cirka 10 000 ideellt arbetande funktionärer
- Cirka 200 000 enskilda medlemmar är anslutna till bygdegårdsföreningarna
- I landet utförs ideellt arbete inom bygdegårdsrörelsen värderat till mer än 80 miljoner kronor årligen

Bygdegårdsrörelsen i Skåne

Bygdegårdarnas Riksförbund Skånedistriktet är paraplyorganisation för 54 bygdegårdar runt om i hela Skåne och har en god förankring för frågor som gäller landsbygdsutveckling, inte minst skapat och skapar mötesplatser för alla.

Målsättning – stärka landsbygden.

Distriktets medverkan i genomförandet av landsbygdsprogrammet har den målsättningen som i rubriken nämns dvs att stärka landsbygden

Därför vill distriktet stimulera föreningarna till att i samarbete med andra utveckla den lokala infrastrukturen och attraktionskraften genom att bygga ut verksamheten och öka

bygdegårdarnas attraktionskraft. Bygdegården är en tillgång för lokalsamhället, vars tillväxt och attraktionskraft stärks. Därigenom skapas förutsättningar så att företagsamheten utvecklas, nya företag etableras och den lokala bygden blir ännu mer intressant för befintliga och nya innevånare.

Vad tycker vi är viktigt i landsbygdsutveckling

Lokal demokrati och egenmakt – få makt över sitt eget liv och sin närmiljö.

Skapa forum och mötesplatser för att utveckla lokalt engagemang, ge byarna självförtroende och bli synliga och en känsla av att byarna behövs och lyfta fram den kraft som finns. En viktig grund för demokratin är att det i infrastrukturen finns mötesplatser även ute i mindre byar och på landsbygden.

Bygdegården naturlig samlingspunkt – i nutid och i framtid.

Bygdegården utgör den samlande platsen/basen för olika typer av ideell verksamhet, företags/entreprenörers och offentlig service, kultur, motion, hälsa. På så sätt byggs en lokal infrastruktur som stärker lokalsamhället i sin helhet och långsiktigt.

Bygdegårdarnas Riksförbund, Skånedistrikt har en lång tradition som organisation. Det gör att vi vågar påstå att vi har den kraft och stabilitet som behövs för att långsiktigt vara med och bygga landsbygdens attraktionskraft och tillväxt. Vi har nu verkat i 70 år.

Bygdegården som mötesplats är lika viktig nu som för 70 år sedan. Viktigare. Och de är långsiktigt hållbara. Generation efter generation har lagt ner tusentals arbetstimmar för att hålla dessa viktiga mötesplatser igång. Det ska vi förvalta och utveckla!

Antal deltagande föreningar

Distriktets mål är att under perioden 2014 – 2021 ha informerat samtliga 54 föreningar, inventerat deras tankar och möjligheter och att minst 25 av dessa har fått medel till förstärkta anläggnings- och verksamhetsåtgärder.

Vad kan vi utveckla?

- Bygdegården
Utveckling och investering i fastighet, ombyggnad, tillgänglighet
- Utveckling av Bygdegårdens omkringliggande utemiljöer
- Barn och ungdomsverksamhet
- Mötesplats för ung verksamhet
- Utökad service - ideell, offentlig och privat
Hur kan fler bygdegårdar bli nav för service? Skapa servicepunkter!
- Turistsatsning
- Hur kan bygdegården bli en naturlig aktör på turistområdet? Erbjud sommarevent?
Ställplatser?
- Det lokala näringslivet – hur kan vi samverka?

- Distansarbetsplatser alt småskalig arbetsverksamhet
- Hur kan bygdegården bli kuvös för nyföretagare. Distansarbetsplatser?
Bygdegårdens kök nyttjas för att prova på ny småskalig verksamhet.
- Integration
- hur kan vi öka integrationen i och kring bygdegården?
- Miljö
– uppvärmningssystem, avlopp etc
- Naturupplevelser, utemiljö, naturstig, utomhusgym, grillplats mm.
- Kulturupplevelser
- Skapa möjligheter för professionell kultur att nå ut till fler!
- Internationalisering ex internationella fester

Vilka kan vi göra detta tillsammans med?

Exempelvis med: Kommunen, LRF, Hela Sverige ska leva på länsnivå, med lokala utvecklingsgrupper, Hushållningssällskapet, Studieförbundet Vuxenskolan (SV), Vi Unga, Idrottsföreningar, Skåne fotbollförbund, Barn och ungdomsföreningar m.fl

Pengar finns!

Länsstyrelsen

Inom det nya landsbygdsprogrammet finns åtgärder som har som syfte att stimulera investeringar i samlingslokaler och dess omkringliggande anläggning. Dessa medel söks hos Länsstyrelsen

LLU – Lokal ledd utveckling

Genom Leadermetoden är ett annat insatsområde inom landsbygdsprogrammet. I april – maj 2015 vet vi hur många LLU-områden, som kommer att finnas i Skåne.
Ansökan görs till respektive LLU-område

Var kan det finnas ytterligare pengar att söka?

Genomförandet av projekt kan i vissa fall kräva medfinansiering från andra parter.

Nedan nämnda utgör tänkta samarbetsparter

Region Skåne

Kommuner

Boverket – ombyggnad, utveckling av lokalers tillgänglighet för alla, ungdomsprojekt

Allmänna arvsfonden

Postkodlotteriet

Diverse intresseorganisationer och företag

m fl.

Hur mycket tänker Distriktet satsa?

- Distriktet har för avsikt att avsätta egen arbetstid i arbetet

- Till informering och stödjande åtgärder avser distriktet att avsätta pengar.

Inspirationspeng

Distriktet kan avsätta en inledande inspirationspeng till de föreningar som har en idé om ett projekt i strategins anda – föreningar som vet vad man önskar utveckla.

Vad tänker Distriktet göra?

Kartlägga vem som är kontaktperson för landsbygdsutveckling i Skånes kommuner

Ta fram LLU-områdena i Skåne med kontaktpersoner,

Göra en förteckning över Skånes Bygdegårdsföreningar och vilket LLU-område som resp Bygdegård tillhör.

Inbjudna föreningar till informationsmöten och erfarenhetsutbyte inom arbetet med landsbygdsprogrammet

Inventera idéer, tankar och möjligheter lokalt vid distriktsstämma och kommunträffar

Medverka vid informationsträffar med Bygdegårdar om Landsbygdsprogrammet och landsbygdsutveckling.

Vara en resurs i att medverka till att skapa utvecklingsprojekt och medverka och stimulera till att göra ansökningar om projektmedel.

Tidsplan

Okt 2014	Konferens Landsbygdsprogrammet, Bygdegårdarnas Riksförbund
Okt – dec 2014	Tre kommunträffar
Jan 2015	Konferens Landsbygdsprogrammet, Bygdegårdarnas Riksförbund
Februari – maj 2015	Strategiarbete med kontinuerlig kontakt med Riksförbundet
3 maj 2015	Distriktet beslutar om strategierna och ekonomiskt stöd ut till föreningar samt börjar inventera idéer, tankar och möjligheter lokalt ute i avdelningarna i samband med distriktsstämma
Hösten 2015	Möten med LLU-områdena, Länsstyrelsen och Region Skåne.
Maj 2015	Skicka till föreningarna Distriktets beslutade strategier.
Hösten 2015	Skicka till föreningarna en förteckning av LLU-orådena och vilka föreningar som resp förening tillhör.
Hösten 2015 - 2021	Kommunträffar. Fortsatt inventering av idéer, tankar och möjligheter samt fortsatt inspiration

Information

Distriktets strategier kommer att informeras om på många sätt.

- Information av Benny Jansson, Bygdegårdarnas Riksförbund, vid distriktsstämman 15-05-03
- Information och inspiration av Lovisa Birath, Vi Unga, vid distriktsstämman 15-05-03
- Infobrev till bygdegårdsföreningar i Skåne
- Distriktets hemsida
- Sociala medier ex Facebook
- Personliga möten

- Möten med Länsstyrelsen, Region Skåne och LLU-områden
- Möten med föreningar
- Möten med kommuner
- Tidningen Bygdegården etc.

Vem gör vad – resurser till utveckling – organisation.

Skånedistriktet har utsett en arbetsgrupp – vilken kan stödjas av en central arbetsgrupp inom Bygdegårdarnas Riksförbund

Arbetsgrupp - resurspersoner

Karin Olsson,

ordf Skånedistriktet

karin.mats.olsson@tele2.se

070-7413600

Sven-Olof Bengtsson

Kontaktperson landsbygdsfrågor

Sven-olof.bengtsson@bjarenet.com

070-8684710

Under arbetets gång kan arbetsgruppen utökas med representanter från BR: s distriktsstyrelse och från de organisationer som i strategin omnämns som samarbetspartner.

Arbetsgruppens uppgift blir

- inledningsvis att följa den centrala, regionala/länsvisa och lokala utvecklingen inom Landsbygdsprogrammet.
- undersöka intresset från Bygdegårdsföreningar och samarbetspartner att medverka.
- Utifrån den kunskap som erhållits formulera en ansökan om stöd till LLU- områdena och Länsstyrelsen
- Om positivt beslut meddelas påbörja arbetet med att informera föreningarna och lokalt stödja föreningarnas arbete inom landsbygdsprogrammet

Anta strategin.

- Att distriktsstyrelsen föreslår stämman att anta strategin.

2015-03-07